

[Boligministeren.]

i den retning, som resultatet nu er blevet. Det er vel, når alt kommer til alt, et spørgsmål, som også låntagerne må ytre sig om.

Konsekvenserne af den nugældende ordning har jeg omtalt såvel ved første behandling som under udvalgsarbejdet. Jeg tror, og her kan jeg for så vidt være enig med det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen, at vi ikke er kommet så langt, som vi gerne ville i retning af rationalisering, men jeg tror, når alt kommer til alt, at loven vil være acceptabel også for de interesserede parter, og jeg takker igen udvalget for det resultat, vi er nået til.

Axel Ivan Pedersen: Når det ærede medlem hr. Kai Moltke gjorde en bemærkning om, at lånenes løbetid først skal tages op til behandling efter valget, fik jeg det indtryk, at han gjorde det, fordi han derved ville bidrage til at skabe det indtryk hos befolkningen, at der her kun er tale om en udsættelse af problemets løsning. Jeg vil i den anledning gerne sige, at jeg allerede ved dette lovforslags første behandling gjorde en bemærkning om det påfaldende i, at man umiddelbart efter, at amortisationstiden var forlænget for Landbrugets Realkreditfond, her blev stillet over for et forslag om at gå den modsatte vej.

Jeg gjorde også en bemærkning om, at jeg ikke fandt det rigtigt, at en så lille enklave af realkrediten, som hypotekforeningerne nu engang er, skulle være toneangivende for, hvad der måtte ske inden for dette meget betydende område, men heri ligger naturligvis også en tilkendegivelse af, at dette problem må tages op til behandling i en større sammenhæng.

Lad mig om dette problem med lånetidens betydning for opsparingen sige, at jeg stiller stadig væk et spørgsmålstegn ved, om det overhovedet har nogen betydning for opsparingen, om denne løbetid er lang eller kort. Jeg har peget på den omstændighed, at der stadig væk er mulighed for opprioriteringer, nye tillægslån o. s. v., og denne mulighed gør jo i virkeligheden dette med den lange løbetid illusorisk.

Realkreditinstitutionernes forhold vil jo på den foranledning, som jeg nævnte før, senere blive taget op til behandling, og jeg vil da gerne allerede på nuværende tids-

punkt understrege, at mine betænkeligheder som lige nævnt jo netop går på den overvældende forøgelse af obligationsmassen, som er sket og sker i øjeblikket gennem alle de tillægslån, der ydes i den gamle boligmasse. Jeg tror, man skal være meget mere opmærksom på dette forhold end på spørgsmålet om lånenes løbetid, da fordyrelsen for nybyggeriet i høj grad netop er en konsekvens af alle de tillægslån, som ydes, og den forøgelse, der som følge heraf sker af obligationsmassen.

Ib Thyregod: Den højtærede boligminister nævnte, at der ikke er sket nogen indskrænkning i Ny jydsk Land-Hypotekforenings låneadgang, og det er naturligvis rigtigt, men der sker jo det, som jeg nævnte, at der kommer nogle yderligere låneorganisationer inden for det samme låneområde, samtidig med at Ny jydsk Land-Hypotekforenings område skal udvides til øerne.

Når man efterlyser konkurrence, vil jeg gerne nævne, at der jo allerede er konkurrence, bl. a. derigennem at tredjeprioritetsinstitutterne fungerer inden for det samme område, og i mange tilfælde tages der lån gennem tredjeprioritetsinstitutterne uden hypotekforeningslån. Konkurrencen findes altså allerede; af den grund behøver man ikke at gennemføre ændringen.

Jeg vil også nævne, at hvis lovforslaget gennemføres, vil der kunne ske det inden for omegnskommunerne omkring de større byer, at hele fire forskellige hypotekforeninger vil kunne konkurrere indbyrdes, nemlig de to landhypotekforeninger og de to købstadhypotekforeninger, og det er et spørgsmål, om man ikke må betegne det som kraftspild og overadministration til skade for låntagerne.

Mit principielle standpunkt er således, at den nugældende ordning, og dermed mener jeg den nugældende låneordning, for så vidt angår byggeriet, altså det område, vi her diskuterer, har virket tilfredsstillende, hvad der ikke nødvendiggør disse ændringer.

Når den ærede ordfører for de uafhængige sagde, at det var rimeligt at stille de underændringsforslag, de har stillet, og sagde, at vi kunne have ført disse forhandlinger i udvalget, vil jeg gerne dertil sige, at det er simpelt hen et spørgsmål om parlamentarisk sædvane.